

Olomouc platí za to, že nemá koeficient jako Brno, Ostrava a Plzeň

11.9.2026 - Bohuslav Coufal | Strana svobodných občanů

Zákon o rozpočtovém určení daní přiznává zvláštní koeficient jen Praze, Brnu, Ostravě a Plzni. Olomouc přitom plní srovnatelné krajské a nadregionální funkce, ale na obyvatele dostává výrazně méně. Řešením je změna zákona, ne jednorázová kompenzace.

Čtyři velká města, tři výjimky

Rozpočtové určení daní (RUD) rozděluje mezi obce peníze z celostátně vybíraných daní podle vzorce, který zohledňuje hlavně počet obyvatel. Pro Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň však platí zvláštní koeficient. Olomouc mezi tato města nepatří.

Přitom Olomouc plní srovnatelné nadregionální a krajské funkce jako tato statutární města: je centrem kraje, spádovým bodem pro desítky tisíc lidí z okolí, sídlem fakultních nemocnic, vysokých škol, krajských institucí i kulturních a sportovních zařízení. Dojíždí sem za prací, školou, lékařem i zábavou lidé, kteří ve městě nebydlí, ale jeho infrastrukturu a služby využívají každý den.

O čtyřicet procent méně na hlavu

Podle podkladů pro rok 2026 získává Olomouc na jednoho obyvatele z hlavních sdílených daní zhruba o 40 % méně než města se zvláštním koeficientem [OVĚŘIT: přesný zdroj a metodika propočtu pro rok 2026]. Absolutní příjmy Olomouce z RUD přitom rostly: z přibližně 1,93 miliardy korun v roce 2022 na 2,32 miliardy v roce 2025 [OVĚŘIT: doložit zdroj — rozpočet obce / MF ČR].

Problém tedy není v tom, že by město dostávalo méně než dříve. Je relativní: ve srovnání s Brnem, Ostravou a Plzní začíná Olomouc z nižší základny, protože jí chybí koeficient, který tato města mají navíc.

Školské peníze nejsou náhrada

Od roku 2026 mají obce z vlastních rozpočtů ve větší míře zajišťovat provoz škol, zejména financování nepedagogických pracovníků. Část peněz se proto přesunula do RUD, aby tento nový závazek obcí pokryla.

Navýšení RUD od roku 2026 však souvisí především s převodem školských nákladů do systému. Nejde proto o automatickou kompenzaci nerovnosti mezi velkými městy. Chybějící koeficient ani potřeby Olomouce jako krajského centra tím nejsou vyřešeny.

Změna zákona je nutná

Nerovnováha v RUD není abstraktní účetní otázka. Promítá se do toho, kolik může Olomouc investovat do dopravy, škol, sociálních služeb, veřejného prostoru i dalšího rozvoje. Tyto služby přitom neslouží jen místním, ale celému regionu.

Pokud nerovnost zůstane součástí zákona, bude se rozdíl mezi možnostmi Olomouce a zvýhodněných měst při rozvoji služeb a infrastruktury dále prohlubovat. Jde o předpokládaný důsledek dlouhodobě

nižšího příjmu na obyvatele, nikoli o jistotu, kterou lze vyčíslit bez podrobné analýzy výdajů.

Chceme-li, aby Olomouc dál rostla jako silné krajské centrum, musíme se zasadit o změnu zákona o rozpočtovém určení daní. Nejde o dar ani neopodstatněnou výjimku. Jde o spravedlivější pravidla, která budou zohledňovat skutečnou roli města a odstraní dnešní systémové znevýhodnění.

Bohuslav Coufal místopředseda Svobodných v Olomouckém Kraji

Článek vyjadřuje názor autora nejedná se o oficiální stanovisko Svobodných

Převzato z Občasník.cz

<https://svobodni.cz/nezarazene/olomouc-plati-za-to-ze-nema-koeficient-jako-brno-ostrava-a-plzen>